

WIELKA PRZYGODA – ERRATA DO PROGRAMU NAUCZANIA DLA KLAS 1-3 dotycząca stron 71-77

2. OSIĄGNIĘCIA W ZAKRESIE FUNKCJI ŻYCIOWYCH CZŁOWIEKA, OCHRONY ZDROWIA, BEZPIECZEŃSTWA I ODPOCZYNKU. UCZEŃ:

PP 1) przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik, a ponadto rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych

Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3
– opisuje pracę nauczyciela, innych pracowników szkoły oraz pracę zawodową rodziców – opowiada o pracy policjanta i żołnierza – omawia pracę lekarza (pediatra, okulista, stomatolog) i weterynarza	– opisuje pracę nauczyciela, innych pracowników szkoły, własnych rodziców – opowiada o pracy policjanta, żołnierza, strażaka – omawia pracę lekarza (laryngolog), pielęgniarza, weterynarza – opisuje pracę ogrodnika i rolnika	– opisuje pracę nauczyciela, innych pracowników szkoły, własnych rodziców, osób znanych z sąsiedztwa – przedstawia współpracę wielu służb mundurowych podczas klęsk żywiołowych (na przykładach: powódź na południu Polski w 1997 r., huragan na północy Polski w 2017 r.) – omawia pracę lekarza (pediatra, okulista, laryngolog, chirurg, alergolog), pielęgniarza, weterynarza – opisuje pracę ogrodnika, rolnika, leśnika, naukowca zajmującego się badaniem przyrody (np. botanika, zoologa)

PP 2) posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej

3) posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia

– zna zasady właściwego zachowania w kontaktach z obcą osobą – zna swój adres i wie, komu może go udostępnić w sytuacji zagrożenia – wie, do kogo zwrócić się o pomoc w trudnej sytuacji (zagubienie, wypadek, przemoc); ma świadomość konieczności współpracy z policjantem i ratownikiem medycznym – zna numer alarmowy 112 i wie jak przekazać komunikat wezwania pierwszej pomocy – umie skorzystać z pomocy medycznej w szkole (pielęgniarka)	– zna zasady właściwego zachowania w kontaktach z obcą osobą – zna swój adres; ma świadomość, że należy on do danych osobowych podlegających ochronie i nie powinien być udostępniany niepowołanym osobom; wymienia wyjątkowe sytuacje, w których można odstąpić od tej zasady – wie, do kogo zwrócić się o pomoc w trudnej sytuacji (zagubienie, wypadek, przemoc); ma świadomość konieczności współpracy z przedstawicielami służb mundurowych i ratownikami medycznymi – zna numery telefonów alarmowych (nr 112, Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej) i potrafi sformułować komunikat wezwania pomocy – umie skorzystać z pomocy medycznej w szkole	– zna zasady właściwego zachowania w kontaktach z obcą osobą, również w kontaktach przez internet – ma świadomość istnienia wrażliwych danych osobowych; przedstawia, komu i w jakich sytuacjach można je udostępniać – wie, do kogo zwrócić się o pomoc w trudnej sytuacji (zagubienie, wypadek, przemoc); ma świadomość konieczności współpracy z przedstawicielami służb mundurowych i ratownikami medycznymi – zna numery telefonów alarmowych (nr 112, Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej) i potrafi poprawnie sformułować komunikat wezwania pomocy – umie skorzystać z pomocy medycznej w szkole
--	---	--

PP 4) dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia

– przedstawia podstawowe potrzeby człowieka oraz sposób ich zaspokajania (odżywianie się, odpoczynek itd.) – wymienia wybrane narządy zmysłów (oczy, uszy, nos, język, skóra) i łączy je z odpowiednimi zmysłami (wzrok, słuch, węch, smak, dotyk) – zna podstawowe zasady unikania chorób (odpowiednie odżywianie się, aktywny tryb życia, wystarczająca ilość odpoczynku, zasady higieny osobistej); ma świadomość konieczności kontrolowania własnego stanu zdrowia – wymienia objawy mogące świadczyć o chorobie (katar, kaszel, ból, gorączka)	– przedstawia podstawowe potrzeby człowieka oraz sposób ich zaspokajania – nazywa części ciała człowieka i wskazuje analogiczne części u zwierząt – wymienia, lokalizuje i w uproszczony sposób opisuje znaczenie głównych narządów człowieka (mózg, serce, płuca, żołądek, jelita, kości, mięśnie) – wymienia wybrane narządy zmysłów i łączy je z odpowiednimi zmysłami; rozpoznaje podstawowe smaki (kwaśny, słodki, słony, gorzki); opisuje, w jaki sposób zmysły mogą być upośledzone i co się do tego może przyczynić (hałas, nieestosowanie się do zaleceń okulisty, palenie papierosów)	– przedstawia podstawowe potrzeby człowieka oraz sposób ich zaspokajania – nazywa części ciała człowieka i wskazuje analogiczne części u zwierząt – dostrzega istnienie cech wspólnych dla wszystkich ludzi (np. budowa wewnętrzna) i cech, którymi się różnią (kolor włosów, skóry, wzrost, waga itd.) – wymienia, lokalizuje i w uproszczony sposób opisuje główne narządy człowieka (mózg, nerwy, serce, naczynia krwionośne, nos, gardło, oskrzela, płuca, przełyk, żołądek, jelita, kości, mięśnie, nerki, pęcherz), łączy je w układy
--	--	--

– ma świadomość, że jest odpowiedzialny za wygląd nie tylko swojego pokoju (kącika), ale również reszty mieszkania, a także np. klatki schodowej, osiedlowego parku, autobusu – dba o wygląd klasy, w tym o szkolną hodowlę roślin	– bada działanie swojego organizmu (słucha bicia serca, dotyka szyi podczas mówienia i przełykania, rozpoznaje smaki z zamkniętymi oczami, napina mięśnie) – zna podstawowe zasady unikania chorób (w tym szczepienia ochronne, zasady przechowywania żywności, unikanie kontaktu z zarażającymi chorymi); ma świadomość konieczności kontrolowania własnego stanu zdrowia – poprawnie myje ręce – wymienia objawy mogące świadczyć o chorobie (w tym wysypka, świąd) – ma świadomość, że jest odpowiedzialny za wygląd nie tylko swojego pokoju (kącika), ale również reszty mieszkania, a także np. klatki schodowej, osiedlowego parku, autobusu – dba o wygląd klasy, w tym o szkolną hodowlę roślin; pomaga w tworzeniu klasowych gazetek, ozdabianiu klasy na różne uroczystości	- odpowiedzialne za konkretne funkcje organizmu i w uproszczony sposób opisuje ich działanie – wymienia wybrane narządy zmysłów i łączy je z odpowiednimi zmysłami; rozpoznaje podstawowe smaki; opisuje, w jaki sposób zmysły mogą być upośledzone i co się do tego może przyczynić; kojarzy terminy: krótkowzroczność, niedosłuch, ślepotą, głuchota, język migowy, alfabet Braille'a – zna termin <i>drobnoustroje</i> i wiąże je z terminami <i>bakterie</i> oraz <i>wirusy</i>; wie, że niebezpieczne dla zdrowia mogą być również pasożytnicze zwierzęta (wszy, owsiki) – w uproszczony sposób wyjaśnia termin uczulenie i tłumaczy, dlaczego należy stosować się do zaleceń alergologa – zna podstawowe zasady unikania chorób (w tym zapobieganie zarażeniu się wszawicą i owsikami); ma świadomość konieczności kontrolowania własnego stanu zdrowia; w miarę możliwości stara się dbać o zdrowie innych – wymienia objawy mogące świadczyć o chorobie (w tym: częste oddawanie moczu, towarzyszący temu ból, zasłabnięcia) – ma świadomość, że jest odpowiedzialny za wygląd swojego pokoju (kącika), przestrzeni publicznych, a w sposób pośredni całej Ziemi (używanie plastikowych torebek powoduje gromadzenie się odpadów na śmietnikach, w tzw. wyspach oceanicznych; nieoszczędzanie energii powoduje tworzenie się smogu) – rozumie pojęcie <i>wandalizm</i> i wymienia jego przykłady (np. niszczenie zieleni w parku, uszkodzanie koszy i ławek, rozrzucanie odpadków, graffiti) – dba o wygląd klasy, w tym o szkolną hodowlę roślin; pomaga w tworzeniu klasowych gazetek, ozdabianiu klasy na różne uroczystości
---	---	---

PP 5) reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby

– podaje przykłady sytuacji zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu – natychmiast zawiadamia nauczyciela o sytuacjach niebezpiecznych w szkole – słucha poleceń nauczyciela i dokładnie je wykonuje podczas próbnych alarmów przeciwpożarowych, bombowych lub symulacji ataku terrorystycznego – zna najważniejsze numery alarmowe – umie skorzystać z pomocy medycznej w szkole (pielęgniarka)	– podaje przykłady sytuacji zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu – natychmiast zawiadamia nauczyciela o sytuacjach niebezpiecznych w szkole – zachowuje się zgodnie z zasadami podczas próbnych alarmów przeciwpożarowych, bombowych lub symulacji ataku terrorystycznego; rozpoznaje sygnały alarmowe – rozpoznaje podstawowe obrażenia (stłuczenie, oparzenie, otarcie, krwotok z nosa) – wie, że w niebezpiecznej sytuacji najpierw należy zabezpieczyć siebie i poszkodowanego oraz miejsce udzielanej pomocy – wie, że nie należy fotografować poszkodowanego i miejsca wypadku – zna najważniejsze numery alarmowe i umie wezwać pomoc właściwych służb	– podaje przykłady sytuacji zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu – natychmiast zawiadamia nauczyciela o sytuacjach niebezpiecznych w szkole – wyjaśnia zasady obowiązujące podczas próbnych alarmów przeciwpożarowych, bombowych lub symulacji ataku terrorystycznego; rozpoznaje sygnały alarmowe – dokonuje samooceny zachowania podczas próbnych alarmów oraz ocenia zachowanie koleżanek i kolegów w odniesieniu do obowiązujących zasad – rozpoznaje podstawowe obrażenia (stłuczenie, oparzenie, otarcie, krwotok z nosa) – potrafi rozpoznać stan poszkodowanego (przytomny, nieprzytomny, oddycha, nie oddycha)
--	---	--

	– umie współpracować z pomocą medyczną w szkole (pielęgniarka)	– udziela pomocy przedmedycznej zgodnie z zasadami podawanymi na kursach „Ratujemy i uczymy ratować” – wie, że w niebezpiecznej sytuacji najpierw należy zabezpieczyć siebie i poszkodowanego oraz miejsce udzielanej pomocy – wie, że nie należy fotografować poszkodowanego i miejsca wypadku – zna najważniejsze numery alarmowe i umie wezwać pomoc właściwych służb – umie współpracować z pomocą medyczną w szkole (pielęgniarka)
--	--	---

PP 6) zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy

– wie, jak zareagować w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia swojego i osób z najbliższego otoczenia – zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy w nagłych sytuacjach życia codziennego	– wie, jak zareagować w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia swojego i innych osób – zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy w nagłych sytuacjach życia codziennego – współpracuje z osobami ze służb niosących pierwszą pomoc medyczną	– samodzielnie i trafnie ocenia konieczność wezwania pomocy w różnych sytuacjach życiowych – zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy w nagłych sytuacjach życia codziennego – samodzielnie potrafi udzielić podstawowej pierwszej pomocy w wypadku pospolitych obrażeń – współpracuje z osobami ze służb niosących pierwszą pomoc medyczną, m.in. z pielęgniarką szkolną
--	---	---

PP 7) wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych; ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje jedzenia ich w nadmiarze

– dzieli produkty na zdrowe i niezdrowe; wskazuje posiłki, które składają się ze zdrowych produktów – wie, że warzywa i owoce powinny stanowić podstawę diety – ma świadomość, że posiłki należy jeść regularnie, w spokoju, najlepiej przy estetycznie nakrytym stole	– dzieli produkty na zdrowe i niezdrowe (żywność wysoko przetworzona, z dużą zawartością cukru, soli, tłuszczów, chemicznych dodatków typu barwniki); wskazuje posiłki, które składają się ze zdrowych produktów – wymienia przykłady produktów należących do owoców i warzyw (w tym warzyw strączkowych), produktów zbożowych, nabiału, mięsa i ryb oraz tłuszczów; – ma świadomość, jakie produkty mają więcej wartości odżywczych (np. lepsze mięso chude niż tłuste, olej roślinny niż margaryna w kostce) – wie, że posiłki należy jeść regularnie, w spokoju, najlepiej przy estetycznie nakrytym stole, że powinny być one różnorodne i dobrze zaplanowane na cały dzień (możliwie częste jedzenie owoców i warzyw, jedzenie na śniadania i kolację produktów zbożowych, jedzenie produktów zawierających białko – nabiał, jajka, mięso, warzywa strączkowe); proponuje składniki zdrowego drugiego śniadania, łączy je w wartościowe zestawy – odszukuje na opakowaniu datę ważności produktu spożywczego oraz informację o jego składzie; sprawdza, czy nie ma adnotacji: „Może negatywnie wpływać na zachowanie i koncentrację u dzieci”; przy pomocy dorosłego dokonuje wyboru najlepszego produktu – wymienia i opisuje skutki niewłaściwej diety (otyłość, niedowaga, próchnica, problemy ze skórą, włosami i paznokciami, zła kondycja fizyczna) – opisuje sposoby przechowywania i przetwarzania żywności w domu	– wyróżnia podstawowe grupy pokarmów, podaje ich przykłady; zna wartości odżywcze wybranych produktów; wie, których produktów należy unikać lub całkowicie wykluczyć je z diety – ma świadomość, że posiłki należy jeść regularnie, w spokoju, najlepiej przy estetycznie nakrytym stole; powinny być one różnorodne i dobrze skomponowane w ciągu dnia – zna zasady dobierania produktów do całodziennego jadłospisu (piramida żywienia) i układa na ich podstawie jednodniowy jadłospis – podejmuje próby samodzielnej analizy informacji zawartych na opakowaniach w celu oceny produktów pod kątem wartości odżywczych – wymienia skutki niewłaściwej diety (otyłość, niedowaga, próchnica, problemy ze skórą, włosami i paznokciami, zła kondycja fizyczna, problemy z koncentracją, choroby wynikające ze zbyt małej ilości witamin, np. zajądły czy, historyczny już, szkorbut) – opisuje sposoby przechowywania i przetwarzania żywności w domu; podaje przykłady wpływu sposobu przechowywania żywności na jej wartość odżywczą
--	---	---

PP 8) przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia

– wykonuje np. koreczki owocowe, kanapki, sałatkę owocową – przygotowuje kanapki z pożytecznych dla zdrowia składników	– wykonuje sałatkę owocową, koreczki owocowe – przygotowuje kanapki z samodzielnie wyhodowanym szczypiorkiem – wykonuje smoothie owocowo-warzywne – przygotowuje jogurt smakowy z naturalnych składników (owoce, nasiona, płatki, domowe dżemy)	– wykonuje surówkę warzywną, sałatkę owocową, koreczki i szaszłyki owocowe – przygotowuje kanapki z samodzielnie wyhodowanymi rzodkiewkami – wykonuje sok owocowy, smoothie owocowo-warzywne – przygotowuje jogurt smakowy z naturalnych składników (owoce, nasiona, płatki, domowe dżemy) – wykonuje e słodkie przekąski, np. „Kulki mocy” (z daktyli, bakalii i innych dodatków) i/lub zdrowe batony
---	--	--

PP 9) ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet

– przy pomocy osoby dorosłej prowadzi podstawowe obserwacje pogody i zapisuje je w formie obrazkowego kalendarza pogody – stara się zrozumieć prognozy pogody nadawane przez radio i telewizję – stara się dobrać ubranie stosownie do prognozy pogody i własnych obserwacji – wymienia kolejne pory roku – nazywa typowe dla kolejnych pór roku zjawiska atmosferyczne – opisuje pogodę typową dla kolejnych pór roku i charakterystyczne dla poszczególnych pór roku zjawiska przyrodnicze	– samodzielnie prowadzi i zapisuje podstawowe obserwacje pogody – stara się zrozumieć prognozy pogody nadawane przez radio i telewizję; przy pomocy dorosłego odszukuje i interpretuje prognozę pogody zamieszczoną w internecie – dobiera ubranie stosownie do prognozy pogody i własnych obserwacji – wymienia kolejne pory roku; podaje daty ich rozpoczęcia – nazywa typowe dla kolejnych pór roku zjawiska atmosferyczne – opisuje pogodę typową dla kolejnych pór roku i charakterystyczne dla poszczególnych pór roku zjawiska przyrodnicze (np. wiosną: kiełkowanie nasion, otwieranie się pązków, pojawianie się liści i kwiatów, przyloty ptaków, pojawienie się owadów, budzenie się uśpionych zwierząt); ilustruje wypowiedź przykładami pojedynczych gatunków (np. jesienią bociany i żurawie odlatują do ciepłych krajów) – podejmuje próby wyjaśnienia zjawisk zachodzących w przyrodzie podczas kolejnych pór roku (np. zwierzęta zasypiają, ponieważ zimą brakuje jedzenia i jest zimno)	– samodzielnie prowadzi i zapisuje podstawowe obserwacje pogody – stara się zrozumieć komunikaty dotyczące prognozy pogody nadawane przez radio i telewizję; samodzielnie (choć pod kontrolą dorosłych) odszukuje sprawdzone strony internetowe podające komunikaty pogodowe – pod kontrolą dorosłego wyszukuje w internecie informacje na temat bieżącego zanieczyszczenia powietrza (alert smogowy) – dobiera ubranie stosownie do prognozy pogody i własnych obserwacji – wymienia kolejne pory roku; podaje daty ich rozpoczęcia – nazywa typowe dla kolejnych pór roku zjawiska atmosferyczne – opisuje pogodę i przyrodę podczas kolejnych pór roku i charakterystyczne dla poszczególnych pór roku zjawiska przyrodnicze; ilustruje wypowiedź przykładami – podejmuje próby wyjaśnienia zjawisk zachodzących w przyrodzie podczas kolejnych pór roku
---	---	--

PP 10) rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego

– dostrzega znaki drogowe w najbliższym otoczeniu: na drodze do szkoły, w pobliżu domu; zna wybrane znaki drogowe – zna zasady przechodzenia przez jezdnię z sygnalizacją świetlną oraz bez sygnalizacji – rozumie konieczność noszenia kamizelek odblaskowych i innych elementów odblaskowych – dostrzega różnice w wyglądzie dróg na wsi i w mieście – zna zagrożenia, jakie pociągają za sobą zabawy w pobliżu jezdni – rozumie potrzebę korzystania z pasów bezpieczeństwa i fotelików dla dzieci	– dostrzega znaki drogowe w najbliższym otoczeniu: na drodze do szkoły, w pobliżu domu – zna wybrane znaki drogowe, rozróżnia znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze i informacyjne – zna zasady przechodzenia przez jezdnię z sygnalizacją świetlną oraz bez sygnalizacji – rozumie konieczność noszenia kamizelek odblaskowych i innych elementów odblaskowych – zna zasady poruszania się po drodze bez chodnika – dostrzega różnice w wyglądzie dróg na wsi i w mieście – zna zagrożenia, jakie pociągają za sobą zabawy w pobliżu jezdni; wskazuje niewłaściwe zachowania użytkownika drogi – zna zasady zachowania się w autobusie, tramwaju, autokarze – dostrzega zagrożenia komunikacyjne na swojej drodze do szkoły – rozumie potrzebę korzystania z pasów bezpieczeństwa i fotelików dla dzieci	– dostrzega znaki drogowe w najbliższym otoczeniu: na drodze do szkoły, w pobliżu domu – zna wybrane znaki drogowe, rozróżnia znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze i informacyjne – zna zasady przechodzenia przez jezdnię z sygnalizacją świetlną oraz bez sygnalizacji – rozumie konieczność noszenia kamizelek odblaskowych i innych elementów odblaskowych – zna zasady poruszania się po drodze bez chodnika – rozumie trudności związane z poruszaniem się po drogach podczas gołoledzi, deszczu, śniegu, zawieruchy, o zmroku – dostrzega różnice w wyglądzie dróg na wsi i w mieście – zna zagrożenia, jakie pociągają za sobą zabawy w pobliżu jezdni; wskazuje niewłaściwe zachowania użytkownika drogi – zna zasady zachowania się w autobusie, tramwaju, autokarze
--	---	--

		– dostrzega zagrożenia komunikacyjne na swojej drodze do szkoły – zna zasady obowiązujące podczas przejazdu przez tory kolejowe oraz znaki drogowe ostrzegające o zbliżaniu się do przejazdu kolejowego – rozumie potrzebę korzystania z pasów bezpieczeństwa i fotelików dla dzieci – rozumie pojęcia <i>transport</i> i <i>kommunikacja</i>
--	--	--

PP 11) stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku

– rozumie pojęcie <i>piktogram</i> – zna zasady bezpiecznego poruszania się w szkole – zna drogę ewakuacyjną w szkole – wskazuje bezpieczne miejsca do zabawy – zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego zachowania się w czasie przerw i na placu zabaw	– rozumie pojęcie <i>piktogram</i> – zna zasady bezpiecznego poruszania się w szkole – zna drogę ewakuacyjną w szkole; zna zasady bezpiecznej ewakuacji oraz zasady alarmowania o pożarze – zna zasady korzystania z urządzeń elektrycznych – rozpoznaje piktogram ostrzegający przed napięciem elektrycznym – wskazuje bezpieczne miejsca do zabawy – zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego zachowania się w czasie przerw i na placu zabaw	– rozumie pojęcie <i>piktogram</i> – zna zasady bezpiecznego poruszania się w szkole – zna drogę ewakuacyjną w szkole; zna zasady bezpiecznej ewakuacji oraz zasady alarmowania o pożarze – zna zasady korzystania z urządzeń elektrycznych – rozpoznaje piktogram ostrzegający przed napięciem elektrycznym – wskazuje bezpieczne miejsca do zabawy – zna sposoby bezpiecznego spędzania wolnego czasu; zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego zachowania się w czasie przerw i na placu zabaw – wie, jak zachować się podczas ataku psa lub dzikich zwierząt
---	--	--

PP 12) ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach

– ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z nagłych i gwałtownych zjawisk pogodowych, takich jak np. ulewne deszcze, burza, huragan (powódź, porażenie piorunem, pożar) – ma świadomość, że niektóre zwierzęta, rośliny i grzyby są niebezpieczne dla człowieka; zachowuje należyłą ostrożność podczas wycieczek i obserwacji przyrodniczych – wie, jak chronić się przed słońcem (przegrzanie, promieniowanie UV) i przed kleszczami – zna zasady bezpiecznych zabaw na śniegu i lodzie, na kąpielisku i na placu zabaw – wie, że dziecko może używać urządzeń AGD tylko w obecności dorosłych (oprócz lodówki)	– opisuje wybrane zagrożenia związane z nagłymi i gwałtownymi zjawiskami pogodowymi (np. powódź, lawiny) – ma świadomość, jakim niebezpieczeństwem grozi pożar w budynku, na łące, w lesie – wie, jak się zachować w sytuacji zagrożenia nagłymi warunkami pogodowymi lub pożarem – podaje przykłady zwierząt, roślin i grzybów, które są niebezpieczne dla człowieka; zachowuje należyłą ostrożność podczas wycieczek i obserwacji przyrodniczych – wie, jak chronić się przed słońcem (przegrzanie, promieniowanie UV) i przed kleszczami – zna zasady bezpiecznych zabaw na śniegu i lodzie, na kąpielisku i na placu zabaw – ma świadomość, że samodzielne przyjmowanie leków grozi zatruciem, a nawet śmiercią – ma świadomość zagrożeń wynikających z zabaw nieznanymi substancjami, zwłaszcza należącymi do tzw. chemii domowej i środkami ochrony roślin – wie, że dziecko nie może manipulować przy kuchence gazowej, puszczać petard i sztucznych ogni	– opisuje wybrane zagrożenia związane z suszą – zna pojęcie <i>stan klęski żywiołowej</i> – ma świadomość, jakim niebezpieczeństwem grozi pożar w budynku, na łące, w lesie – wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia nagłymi warunkami pogodowymi oraz pożarem – podaje przykłady zwierząt, roślin i grzybów, które są niebezpieczne dla człowieka; zachowuje należyłą ostrożność podczas wycieczek i obserwacji przyrodniczych – wie, jak chronić się przed słońcem (przegrzanie, promieniowanie UV) i przed kleszczami – zna zasady bezpiecznych zabaw na śniegu i lodzie, na kąpielisku i na placu zabaw – ma świadomość, że samodzielne przyjmowanie leków grozi zatruciem, a nawet śmiercią – ma świadomość zagrożeń płynących z zabaw nieznanymi substancjami, zwłaszcza należącymi do tzw. Chemii domowej i środkami ochrony roślin – podaje przykłady innych łatwopalnych i wybuchowych substancji (benzyna, rozpuszczalnik)
--	--	--

PP 13) ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, publicznej; sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi

– wymienia zmysły jako środki poznawania świata	– wymienia zmysły jako środki poznawania świata – korzysta z biblioteki szkolnej	– wymienia zmysły jako środki poznawania świata – korzysta z biblioteki szkolnej
---	---	---

– sprawdza informacje, zadając pytania dorosłym (nauczyciel, rodzice, bibliotekarz)	– wymienia źródła informacji: skanseny i muzea, programy telewizyjne, reklamy, internet, strona internetowa szkoły, plotka; ocenia ich wartość poznawczą – wskazuje osoby, do których może się zwrócić o pomoc w zdobyciu potrzebnych informacji (nauczyciel, bibliotekarz, rodzice, policjant)	– wymienia źródła informacji: skanseny i muzea, programy telewizyjne, reklamy, internet, strona internetowa szkoły, plotka; ocenia ich wartość poznawczą – wskazuje osoby, do których może się zwrócić o pomoc w zdobyciu potrzebnych informacji (nauczyciel, bibliotekarz, rodzice, policjant) – korzysta z internetu jako źródła informacji tylko za zgodą rodziców lub nauczyciela
---	--	---

PP 14) stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami oraz stosuje zasady netykiety

15) ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka

– wskazuje urządzenia komputerowe w najbliższym otoczeniu – wie, że należy ograniczać czas korzystania z urządzeń cyfrowych	– rozpoznaje i nazywa urządzenia cyfrowe – zna pojęcie <i>wirus komputerowy</i>; rozumie konieczność zabezpieczania urządzeń cyfrowych – planuje czas wolny z uwzględnieniem ograniczeń korzystania z urządzeń cyfrowych	– rozpoznaje i nazywa urządzenia cyfrowe – zna pojęcie <i>wirus komputerowy</i>; rozumie konieczność zabezpieczania urządzeń cyfrowych – planuje czas wolny z uwzględnieniem ograniczeń korzystania z urządzeń cyfrowych – wie, że nieograniczone czasowo korzystanie z urządzeń cyfrowych ma negatywny wpływ na zdrowie i psychikę – zna i stosuje zasady etykiety
--	--	---

PP 16) ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka

– wymienia urządzenia techniczne znajdujące się w jego domu – opisuje sposoby podróżowania dawniej i dziś	– rozumie pojęcia: <i>wynalazek</i>, <i>odkrycie</i>, <i>robot</i> – wymienia urządzenia techniczne znajdujące się w jego domu – opisuje sposoby podróżowania dawniej i dziś – opisuje sposoby oświetlania mieszkań dawniej i dziś; zna nazwisko Ignacego Łukasiewicza – podaje sposoby mierzenia czasu dawniej i dziś – rozumie pojęcia <i>szczepionka</i>, <i>antybiotyk</i>	– rozumie pojęcia: <i>wynalazek</i>, <i>odkrycie</i>, <i>manufaktura</i>, <i>robot</i> – wymienia urządzenia techniczne znajdujące się w jego domu – przedstawia historię wybranych wynalazków, np. komputera, telefonu – omawia dawne i współczesne środki transportu – omawia wybrane dawne i współczesne maszyny rolnicze – opisuje sposoby oświetlania mieszkań dawniej i dziś; zna nazwisko Ignacego Łukasiewicza – opisuje krótką historię filmu: scenki z codziennego życia, filmy nieme, dźwiękowe, czarno-białe, kolorowe, w technice 3d i in. – zna sposoby mierzenia czasu dawniej i dziś – rozumie pojęcia <i>szczepionka</i>, <i>antybiotyk</i> – rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia maszyn i urządzeń ze względu na: ubożące zasoby paliw kopalnych i zanieczyszczanie środowiska przyrodniczego; bierze udział w rozmowie na temat technologii przyszłości (pojazdy bez napędu spalinowego, alternatywne źródła energii elektrycznej)
--	---	---